

Ministerstwo Zdrowia

Departament Lecznictwa

Warszawa, 20 października 2020 r.

DLUZ.055.1.2020.AG

Pani

Szanowna Pani,

w odpowiedzi na petycję złożoną w dniu 5 października 2020 r., w sprawie zakazu prowadzenia działalności komercyjnej przez przychodnie podstawowej opieki zdrowotnej (POZ), mające podpisaną umowę z Narodowym Funduszem Zdrowia (NFZ), Departament Lecznictwa uprzejmie prosi o przyjęcie poniższych informacji.

POZ odgrywa kluczową rolę w systemie ochrony zdrowia, ponieważ stanowi punkt wejścia pacjentów do systemu opieki zdrowotnej. POZ, prócz odpowiedniego kierowania pacjentów na inne poziomy opieki, musi przede wszystkim zapewniać wczesną diagnozę problemów zdrowotnych i profilaktykę oraz dokonywać kompleksowej i integralnej oceny potrzeb pacjenta w cyklu życia. Zakres zadań lekarza POZ określa natomiast załącznik nr 1 do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 27 listopada 2019 r. w sprawie zakresu zadań lekarza podstawowej opieki zdrowotnej, pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej i położnej podstawowej opieki zdrowotnej (Dz.U. 2019 poz. 2335).

Zauważyć należy, że zgodnie z częścią I ust. 2 pkt 1 załącznika nr 1 do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 24 września 2013 r. w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej (Dz.U. 2019 poz. 736 z późn. zm.), świadczeniodawca zapewnia dostępność świadczeń lekarza POZ w miejscu ich udzielania od poniedziałku do piątku, w godzinach pomiędzy 8.00 a 18.00, z wyłączeniem dni ustawowo wolnych od pracy, zgodnie z harmonogramem pracy świadczeniodawcy. W tym czasie należy zapewnić dostępność świadczeń dla pacjentów. Ustęp 2 pkt 4 przywołanego załącznika do rozporządzenia wskazuje, że

świadczenia lekarza POZ są udzielane w terminie uzgodnionym ze świadczeniobiorcą, natomiast ust. 2 pkt 3, precyzuje iż w przypadkach uzasadnionych stanem zdrowia świadczeniobiorcy, świadczenie lekarza POZ jest udzielane w dniu zgłoszenia, zgodnie z harmonogramem pracy świadczeniodawcy. Ponadto, część IV przedmiotowego załącznika, określa wykaz świadczeń medycznej diagnostyki laboratoryjnej lub diagnostyki obrazowej i nieobrazowej związanych z realizacją świadczeń lekarza POZ. Należy zauważyć, że wykaz ten nie uwzględnia takich badań kosztownych jak TK czy PET. O zasadności wykonania tego badania diagnostycznego decyduje lekarz specjalista, do którego może skierować lekarz pierwszego kontaktu.

Ponadto, zgodnie z § 6 ust. 4 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 8 września 2015 r. w sprawie ogólnych warunków umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej (Dz.U. 2020 poz. 320 z późn. zm.), osoby wykonujące zawody medyczne w czasie wyznaczonym do udzielania świadczeń, nie mogą udzielać świadczeń w innym podmiocie wykonującym działalność leczniczą lub zakładzie leczniczym podmiotu leczniczego, lub podmiocie realizującym czynności z zakresu zaopatrzenia w środki pomocnicze i wyroby medyczne będące przedmiotami ortopedycznymi – jeżeli umowa nie stanowi inaczej. Sytuacja, w której lekarz udziela świadczeń w kilku podmiotach wymaga zatem takiego ustalenia harmonogramu pracy, aby godziny udzielania świadczeń nie pokrywały się, lub realizacja świadczeń nie była z przyczyn technicznych niemożliwa w podanym harmonogramie. NFZ weryfikuje ww. sytuacje w oparciu o przedstawiane przez świadczeniodawców harmonogramy stanowiące załączniki do umów, a w przypadku sytuacji wątpliwych żąda wyjaśnień i wprowadzenia do nich stosownych zmian.

Zaznaczyć należy, że zgodnie z art. 9 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o podstawowej opiece zdrowotnej (Dz. U. 2020 poz. 172 z późn. zm.), świadczeniobiorca ma prawo wyboru świadczeniodawcy, udzielającego świadczeń z zakresu POZ, spośród świadczeniodawców, którzy zawarli umowy o udzielanie świadczeń z zakresu POZ. Jednocześnie zgodnie ust. 4 ww. artykułu, świadczeniobiorca w danym roku kalendarzowym ma prawo do dwukrotnego bezpłatnego wyboru, o którym mowa powyżej, a w przypadku każdej kolejnej zmiany wnosi opłatę w wysokości 80 złotych (z określonymi w art. 9 ust. 5 ustawy o POZ wyjątkami).

NFZ na bieżąco prowadzi kontrole w zakresie dostępności świadczeń medycznych. W odniesieniu do POZ, skupiają się one przede wszystkim na takich obszarach jak trudności ze skutecznym dodzwonieniem się do przychodni, bądź też z uzyskaniem porady w bezpośrednim kontakcie z lekarzem. Pracownicy NFZ każdego dnia podejmują

próby telefonicznej weryfikacji dostępności placówek POZ lub osobistej wizytacji, celem stwierdzenia sposobu ich funkcjonowania. W związku z powyższym informację o utrudnieniach realizacji świadczeń opieki zdrowotnej należy zgłosić właściwemu terytorialnie oddziałowi wojewódzkiemu NFZ. Oddział jest także zobowiązany do zapewnienia pacjentom informacji o świadczeniodawcach, u których mogą oni uzyskać konkretne świadczenie. Informacje takie zapewnia także bezpłatna Infolinia Telefonicznej Informacji Pacjenta - 800 190 590. Jednocześnie zaznaczyć należy, że NFZ nie ma wpływu na prywatną działalność gospodarczą lekarzy. Jeżeli jednak postawa prezentowana przez danego lekarza uznana zostanie za wątpliwą etycznie przez pacjenta, ma on możliwość zgłoszenia swoich zastrzeżeń do Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej znajdującego się przy Okręgowej Izbie Lekarskiej (art. 53 ustawy z dnia 2 grudnia 2009 r. o izbach lekarskich (Dz.U. z 2019 r. poz. 965 z późn. zm.)).

Z poważaniem,

Michał Misiura

Zastępca Dyrektora

/dokument podpisany elektronicznie/